

გაღი & თაგარი

მეფიეიე შესაქმელობე

სოფლის მეურნეობა საქართველოში

მარტი 2026

გალტ & თაგარტი

ვემნით შესაძლებლობებს

სარჩევი

გალტ & თაგარტის სოფლის მეურნეობის განვითარების ინდექსი

საკვები პროდუქტების ბაზრის მიმოხილვა

გამოწვევები და შესაძლებლობები

გალტ & თაგარტი

ვემნით შესაძლებლობებს

გალტ & თაგარტის სოფლის მეურნეობის განვითარების ინდექსი

ინდექსი აერთიანებს 3 ქვე-ინდექსს

პროდუქტიულობა

1-წლიანი კულტურები

მეცხოველეობა

სამუშაო ძალა

ფასების სტაბილურობა

სურსათის ფასების რყევები

ფასები ფერმის კართან

შუალედური ხარჯები

ინვესტიციები

კაპიტალური ხარჯები

პროგრამების შესრულება

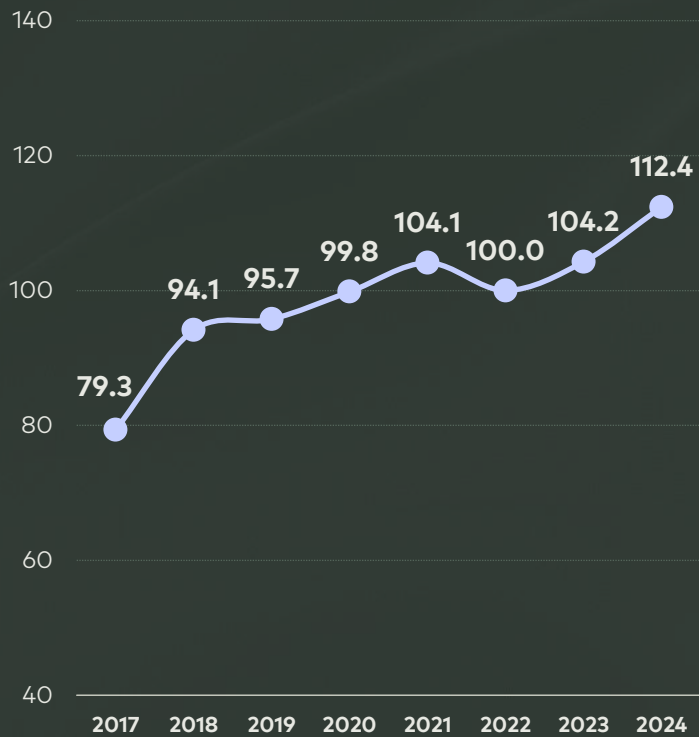

წილი სახელმწიფო ბიუჯეტში

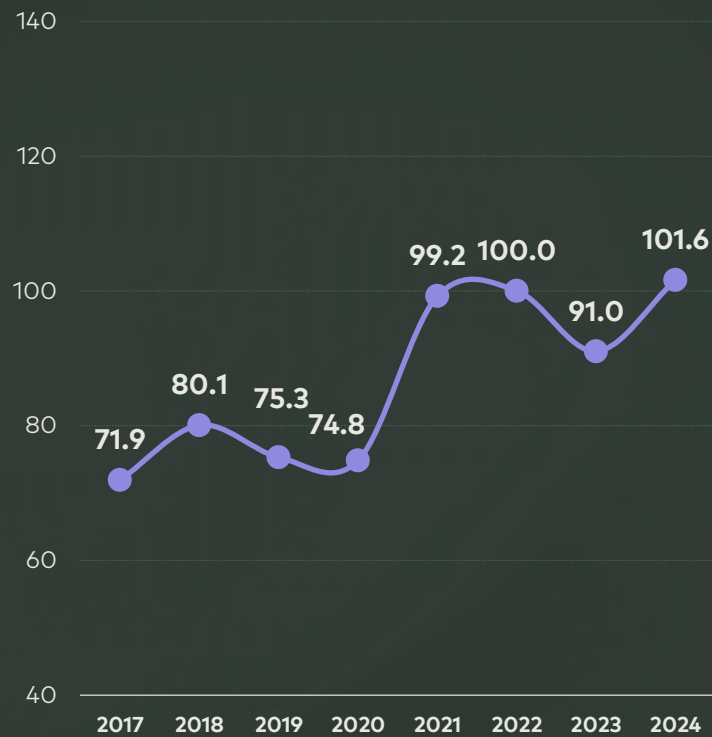

ქვე-ინდექსების დინამიკა

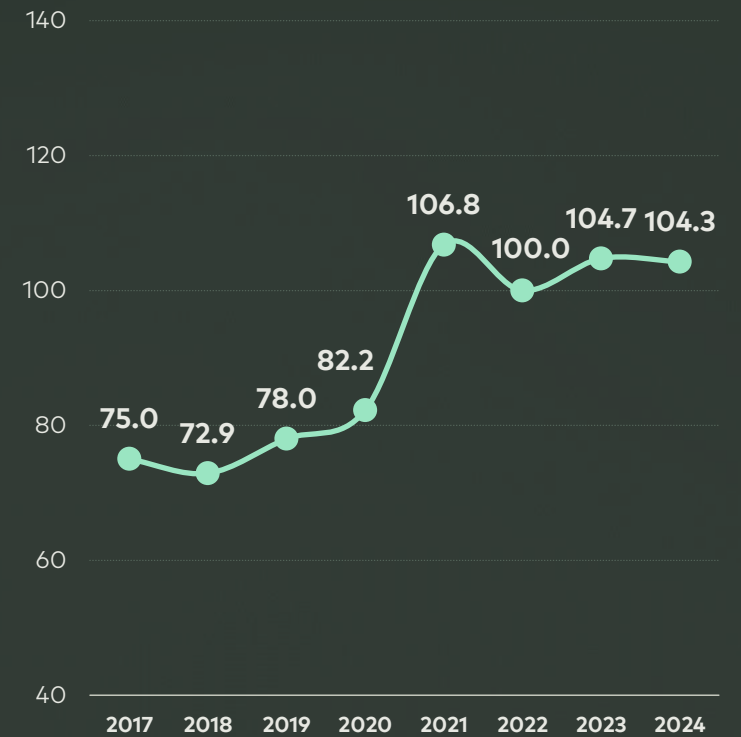
პროდუქტიულობის ინდექსი

ფასების სტაბილურობის ინდექსი

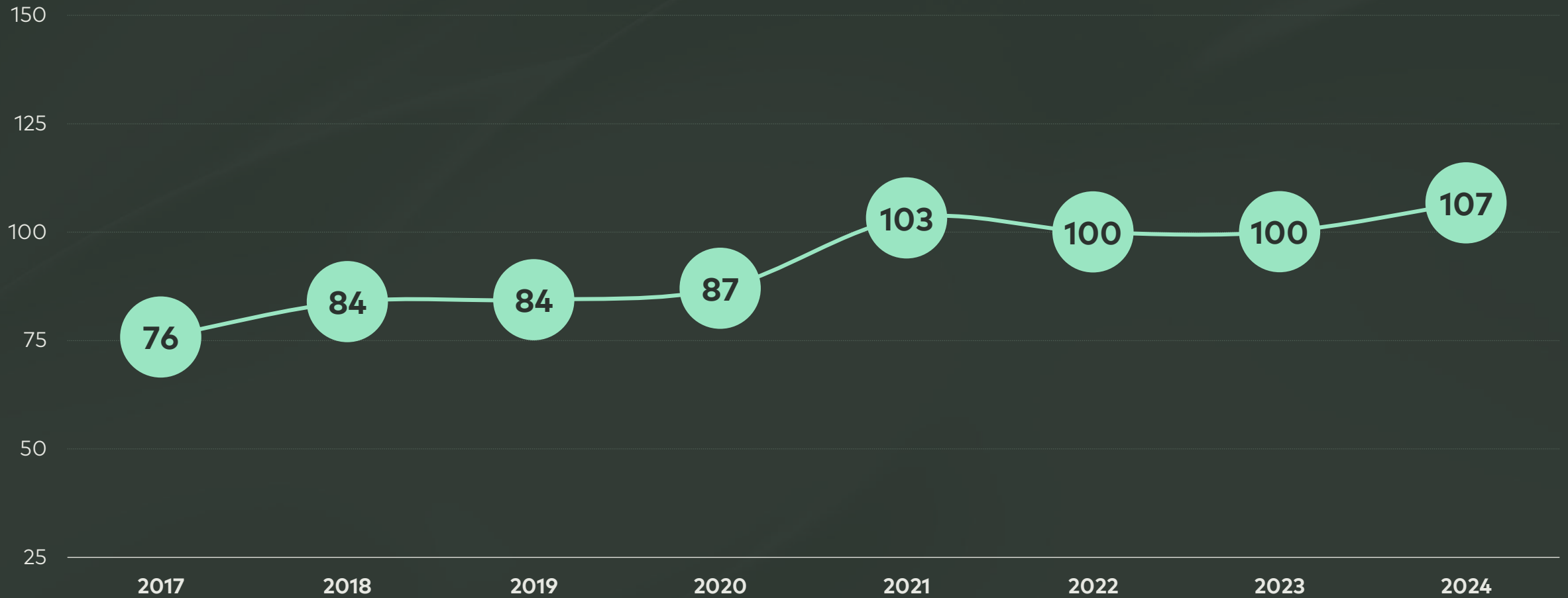

ინვესტიციების ინდექსი

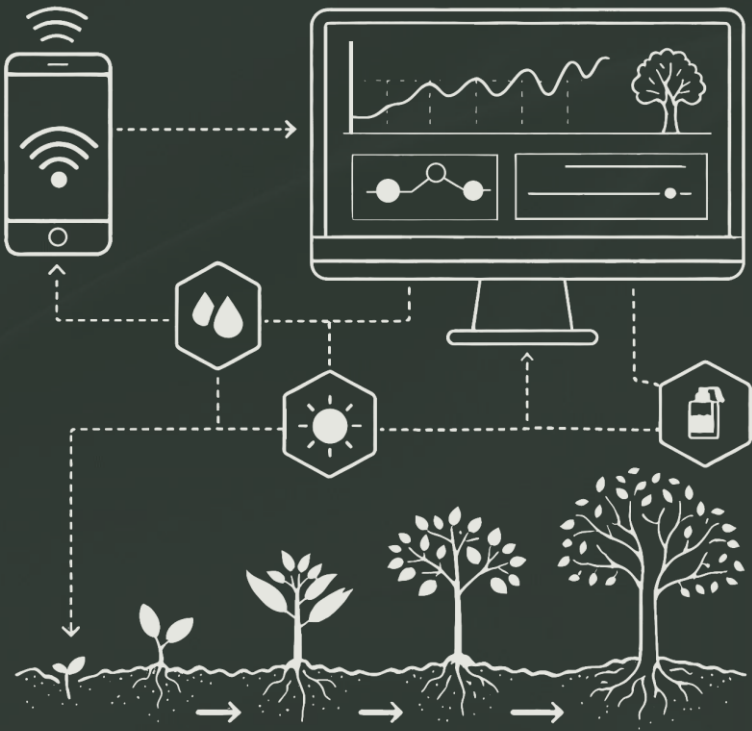

გალტ & თაგარტის საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარების ინდექსი

პროგრესის შეფასება საჭიროებს სისტემურ მონაცემებსა და ინდიკატორებს

- **გალტ & თაგარტი** ყოველწლიურად გამოძავს სოფლის მეურნეობის პროგრეს ინდექსის საშუალებით
- ეფექტიანი პოლიტიკისა და შედეგების დროული მონიტორინგისთვის საჭიროა სოფლის მეურნეობის სექტორში **მონაცემთა ხარისხისა და სიხშირის გაუმჯობესება**

ბაქტი & ტაბაქტი

ვემნით შესაძლებლობებს

საკვები პროდუქტების ბაზრის მიმოხილვა

საქართველოში საკვები პროდუქტების ბაზარი სწრაფად იზრდება და 2025 წელს ლ21.5 მილიარდი შეადგინა

ადგილობრივი მოთხოვნა ლ21.5 მლრდ

ადგილობრივი
წარმოება

ლ16.2
მლრდ

იმპორტი

ლ5.3
მლრდ

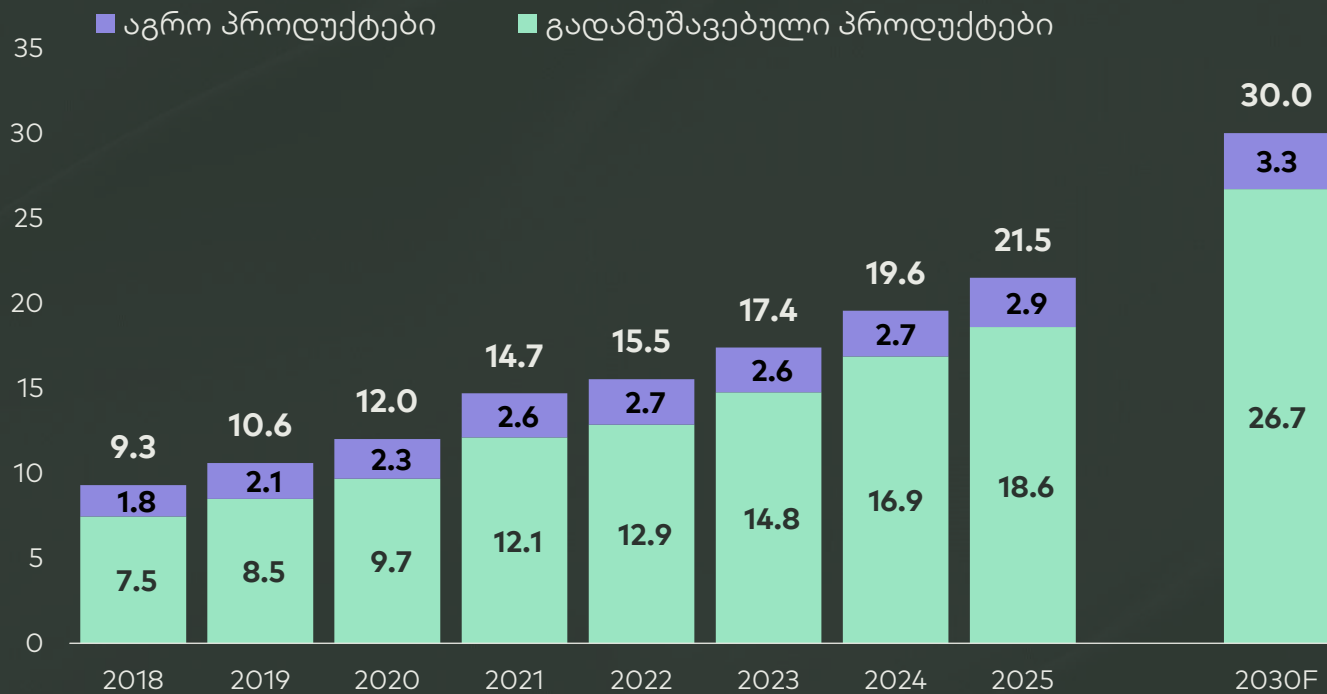
ექსპორტი

ლ4.5
მლრდ

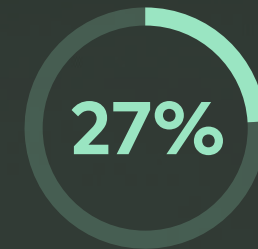

2019-2025 წლებში საკვები პროდუქტების ბაზარი გაორმაგდა და 2030 წლისთვის ₾30 მილიარდამდე ზრდას ველოდებით; ზრდის მთავარ წყაროდ კი გადამუშავებული პროდუქტების მოხმარება რჩება

საკვები პროდუქტების ადგილობრივი მოხმარების დინამიკა, მლრდ ₾

მოხმარებაში იმპორტის წილი, 2025

2030 წლისთვის იმპორტის მოცულობა

₾8.0
მლრდ

ძირითადი აგროპროდუქტების მოხმარება ლ6.4 მილიარდს აღწევს; ხორცში, რძის პროდუქტებსა და ბოსტნეულში ქვეყანა დამოკიდებულია იმპორტზე, ხოლო ხილში და ყურძნისგან წარმოებულ ალკოჰოლში ექსპორტი მაღალია

სოფლის მეურნეობის ძირითადი პროდუქტები - მოხმარება, იმპორტი და ექსპორტი, მლრდ ლ

■ მოხმარება ■ იმპორტი ■ ექსპორტი

ჯამური მოხმარება

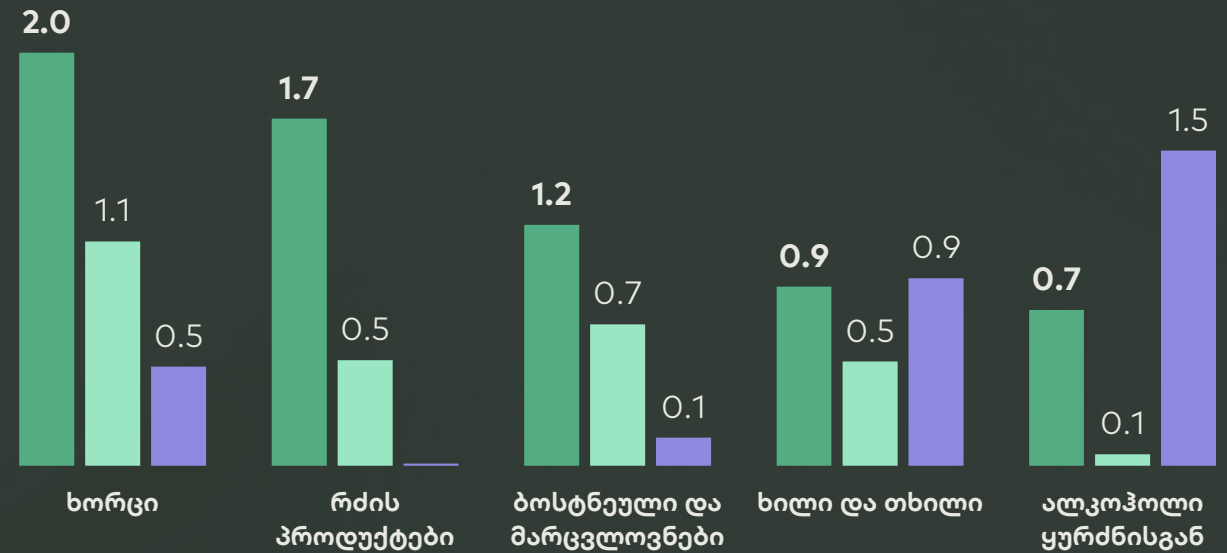
ლ6.4 მლრდ

იმპორტი

ლ2.8 მლრდ

ექსპორტი

ლ3.0 მლრდ

დინამიკაში მოხმარება განსაკუთრებით გაზრდილია ხორცსა და რძის პროდუქტებში, რაც რაოდენობასთან ერთად ფასის ზრდითაა განპირობებული

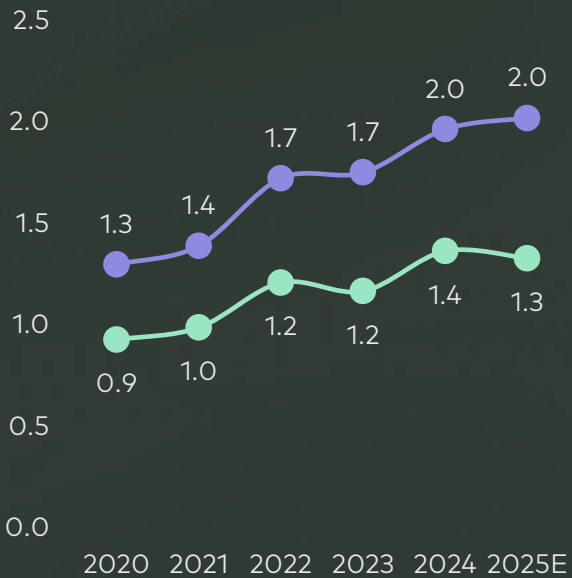
წარმოება და მოხმარება, ლ მლრდ

მოხმარება

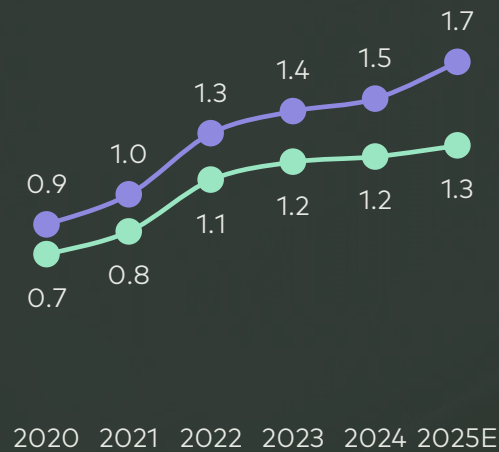
წარმოება

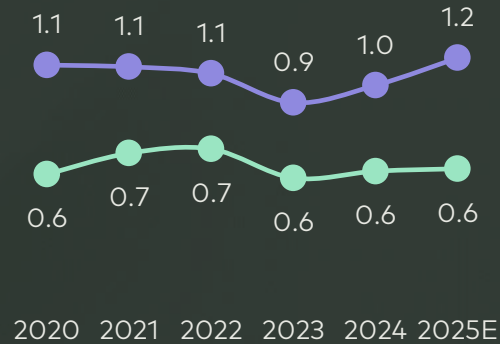
ხორცი

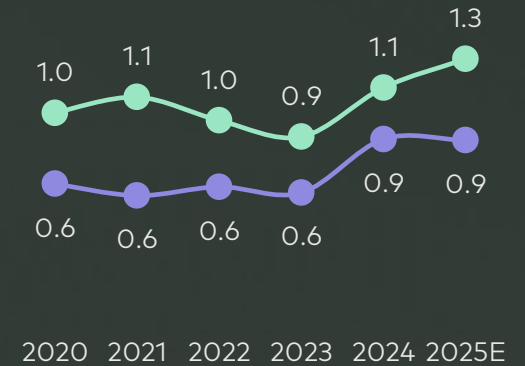
რძის პროდუქტები

ბოსტნეული & მარცვლეული

ხილი

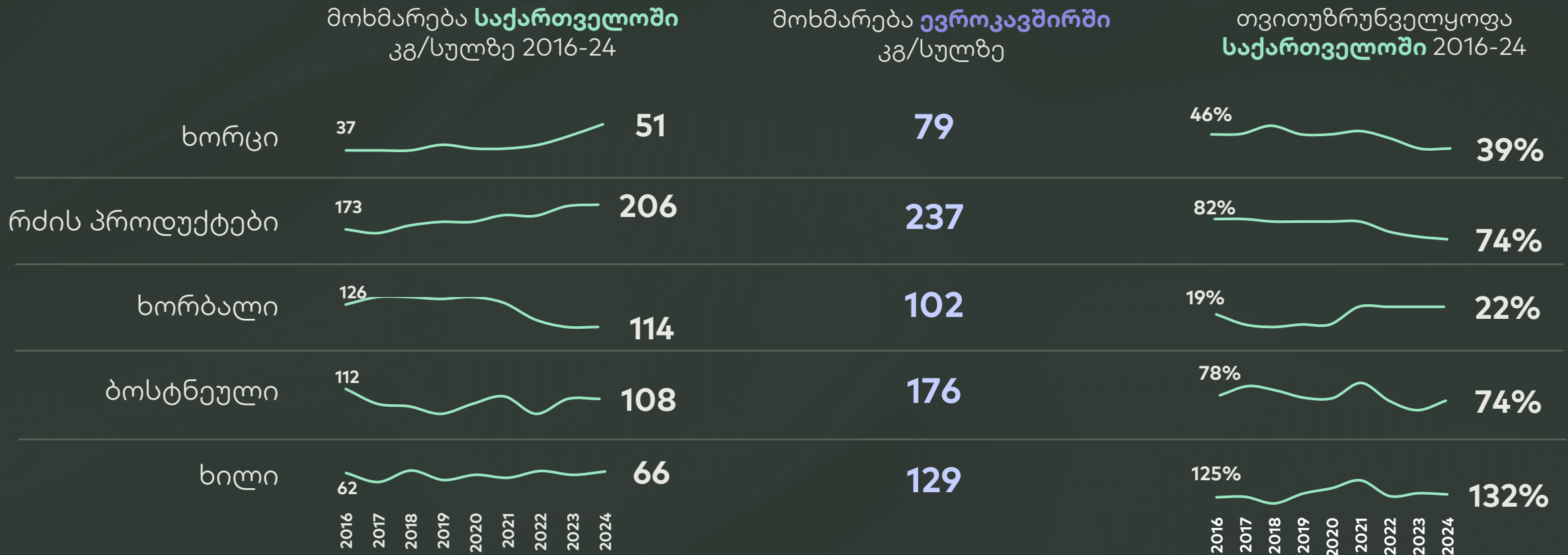

ეკონომიკის განვითარებასთან ერთად გაიზარდა მოთხოვნა მაღალი ღირებულების პროდუქტებზე, რაც ადგილობრივმა წარმოებამ ვერ დააკმაყოფილა

შერჩეული პროდუქტების მოხმარება საქართველოში და თვითუზრუნველყოფა

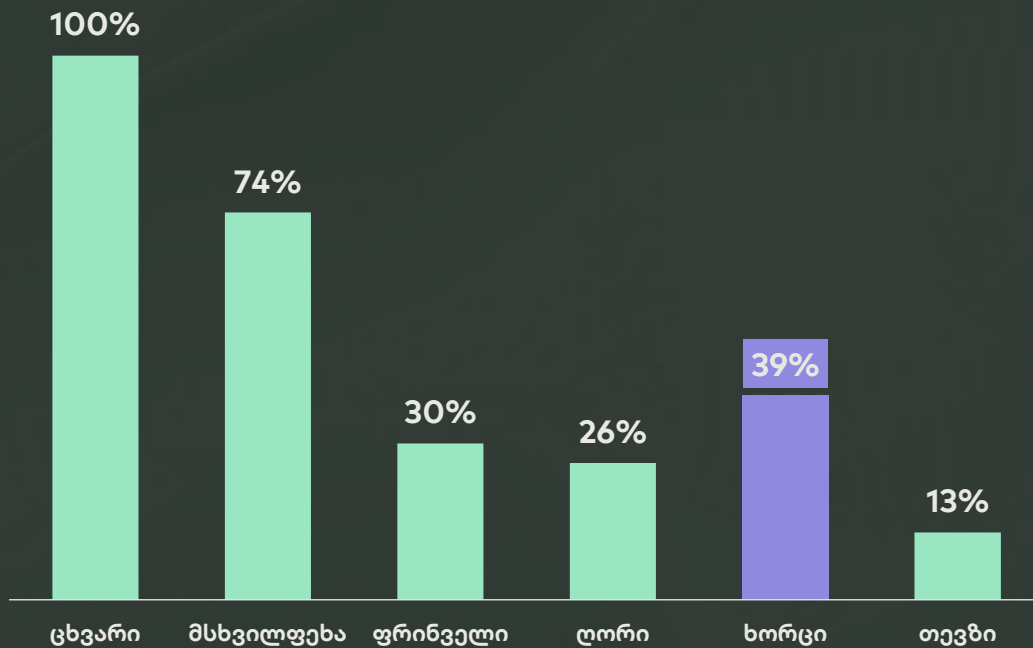

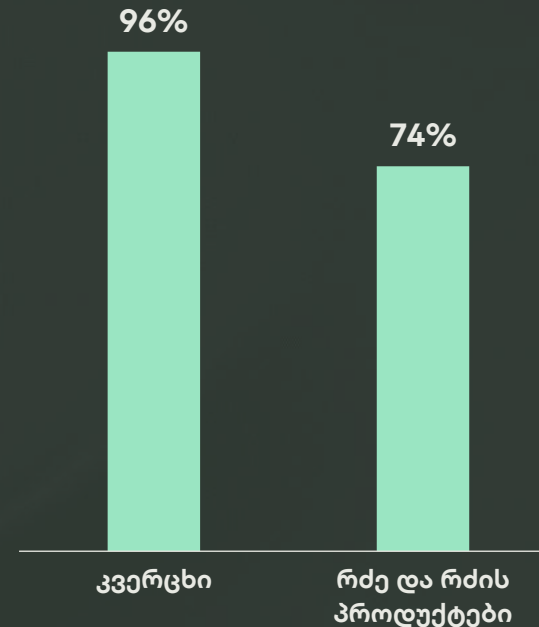
ცალკეულ პროდუქტებში თვითუზრუნველყოფა მაღალია, თუმცა ხორცში და თევზში იმპორტდამოკიდებულება ადგილობრივი წარმოების პერსპექტივაზე მიუთითებს

ადგილობრივი წარმოების წილი მოხმარებაში, 2024

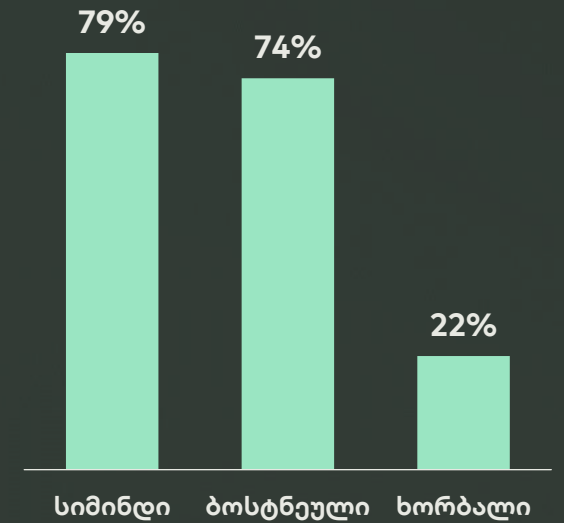
ხორცი

რძე და კვერცხი

სიმინდი და ხორბალი

ძირითადი საიმპორტო პროდუქტებია ხორცი, რძის პროდუქტები, მარცვლოვნები და ხილი

იმპორტი პროდუქტებად, 2025

ტოპ მომწოდებლები და მათი წილი იმპორტში

პროდუქტი	ქვეყანა	წილი
ხორცი	ბრაზილია	33%
რძის პროდუქტები	საფრანგეთი	14%
თევზი	ნორვეგია	18%
ცოცხალი ცხოველები	რუსეთი	73%
მარცვლოვნები	რუსეთი	72%
ხილი	ეკვადორი	42%
ბოსტნეული	თურქეთი	53%
კაკლოვნები	აშშ	39%

ყველის, თევზის, ქათმის და ღორის ხორცის მოხმარება 2030 წლისთვის **₾3** მილიარდს მიაღწევს, რაც ადგილობრივი წარმოების დამატებით **₾1** მილიარდით გაფართოების პოტენციალს ქმნის

ყველის მოხმარება

2025 **₾ 900** მლნ
2030 **₾ 1,400** მლნ

იმპორტის
წილი 2025

ფრინველის ხორცის მოხმარება

2025 **₾ 500** მლნ
2030 **₾ 800** მლნ

იმპორტის
წილი 2025

ღორის ხორცის მოხმარება

2025 **₾ 400** მლნ
2030 **₾ 500** მლნ

იმპორტის
წილი 2025

თევზის მოხმარება

2025 **₾ 200** მლნ
2030 **₾ 300** მლნ

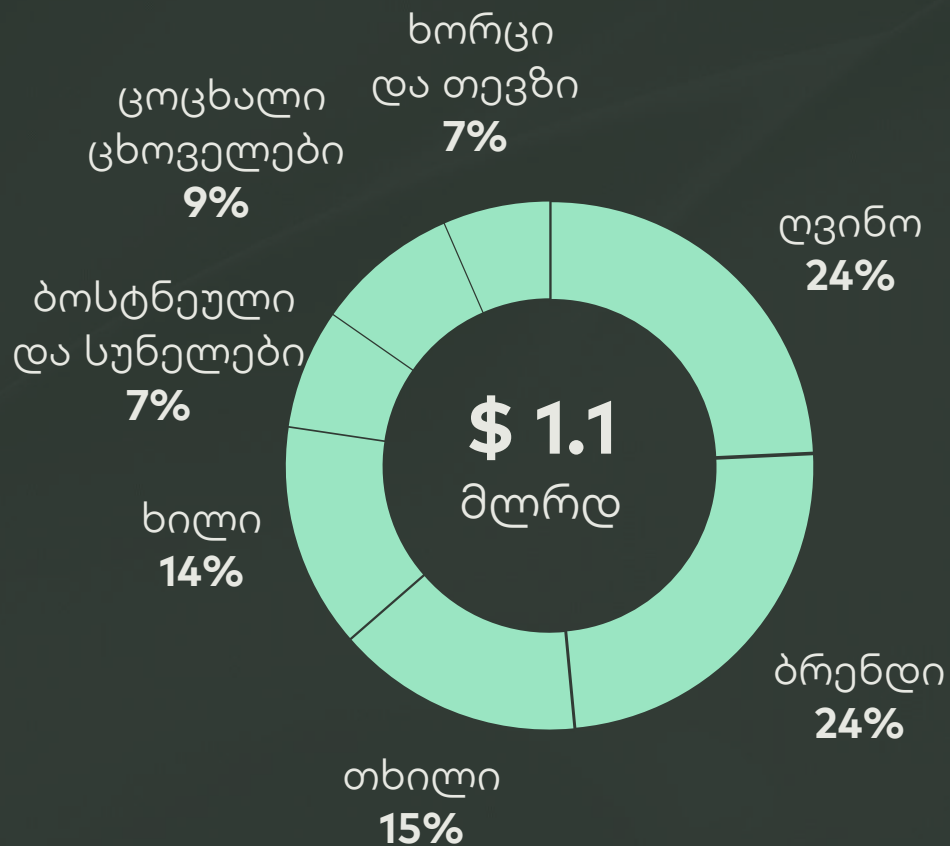

იმპორტის
წილი 2025

საექსპორტო კალათა კონცენტრირებულია ღვინოზე, ბრენდსა და თხილზე, ხოლო ბაზრების მხრივ დივერსიფიკაცია კვლავ გამოწვევად რჩება

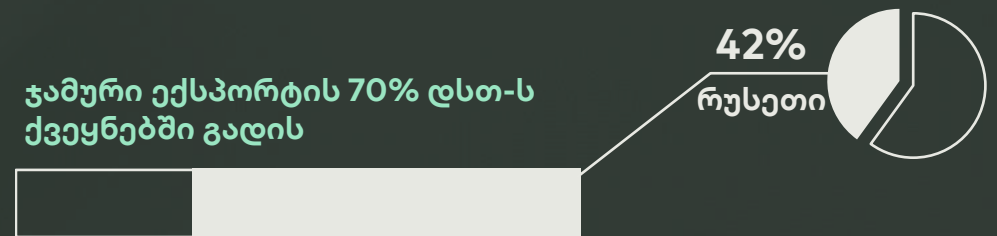
ექსპორტი პროდუქტებად, 2025

ტოპ საექსპორტო ბაზრები და მათი წილი ექსპორტში

პროდუქტი	ქვეყანა	წილი
ღვინო	რუსეთი	64%
ბრენდი	რუსეთი	56%
თხილი და კაკლოვნები	იტალია	21%
ხილი	რუსეთი	74%
ბოსტნეული	რუსეთი	35%
ცოცხალი ცხოველები	აზერბაიჯანი	44%
ხორცი და თევზი	სომხეთი	31%

ჯამური ექსპორტის 70% დსთ-ს ქვეყნებში გადის

ბაქტი & ტაბაქტი

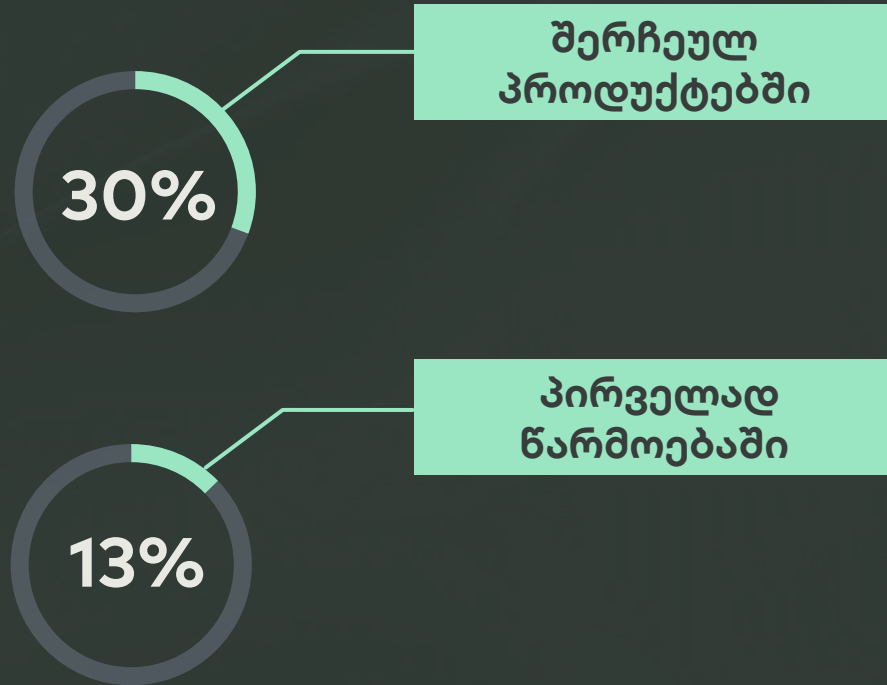
ვემნით შესაძლებლობებს

გამონვევები და შესაძლებლობები

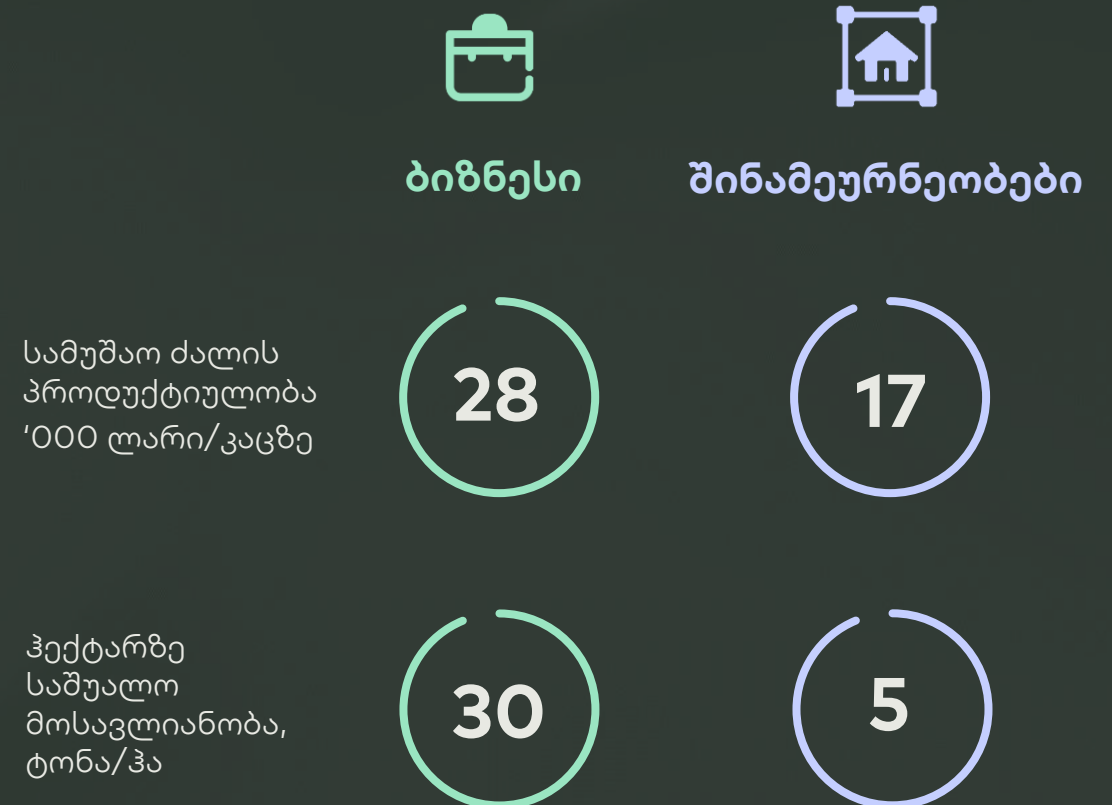

წარმოების მნიშვნელოვანი ნაწილი შინამეურნეოებზე მოდის, რომელთა პროდუქტიულობა ბიზნესთან შედარებით მნიშვნელოვნად დაბალია

ბიზნესის წილი წარმოებაში

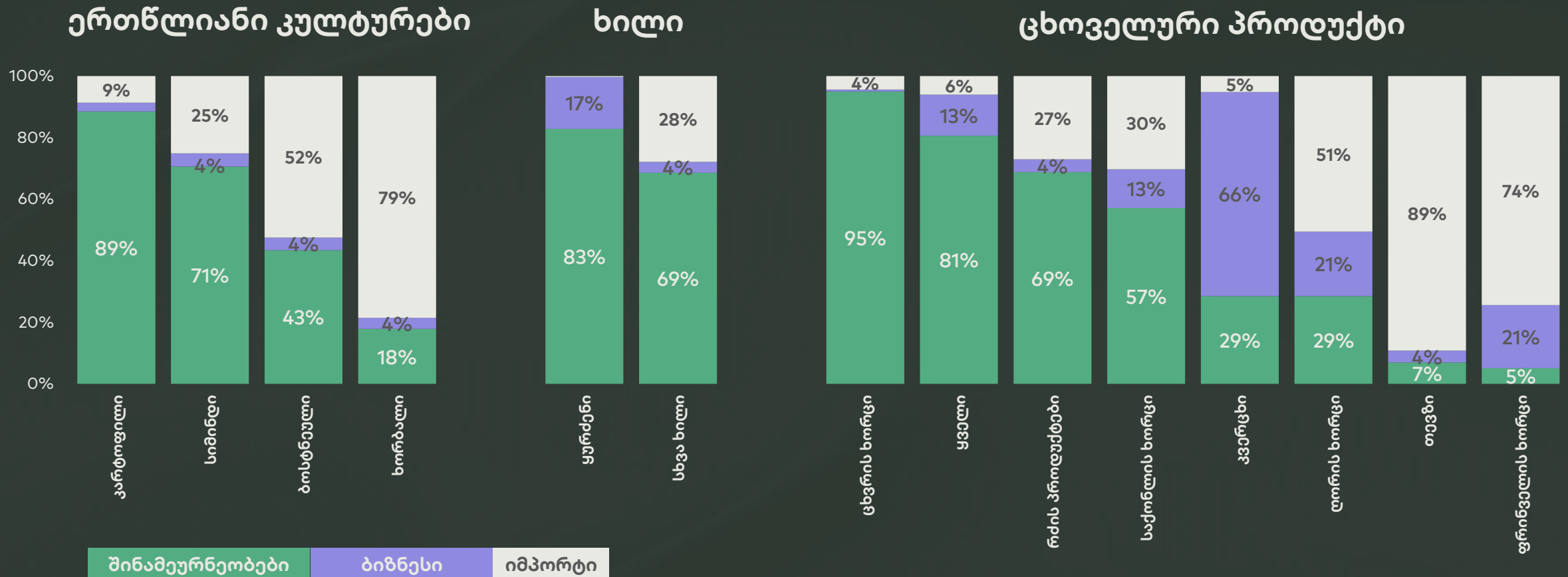
პროდუქტიულობა და მოსავლიანობა

პროდუქტიულობის ზრდა დიდწილად დამოკიდებულია ბიზნესის როლის გაძლიერებაზე და წარმოების უფრო კორპორატიზებულ მოდელზე გადასვლაზე

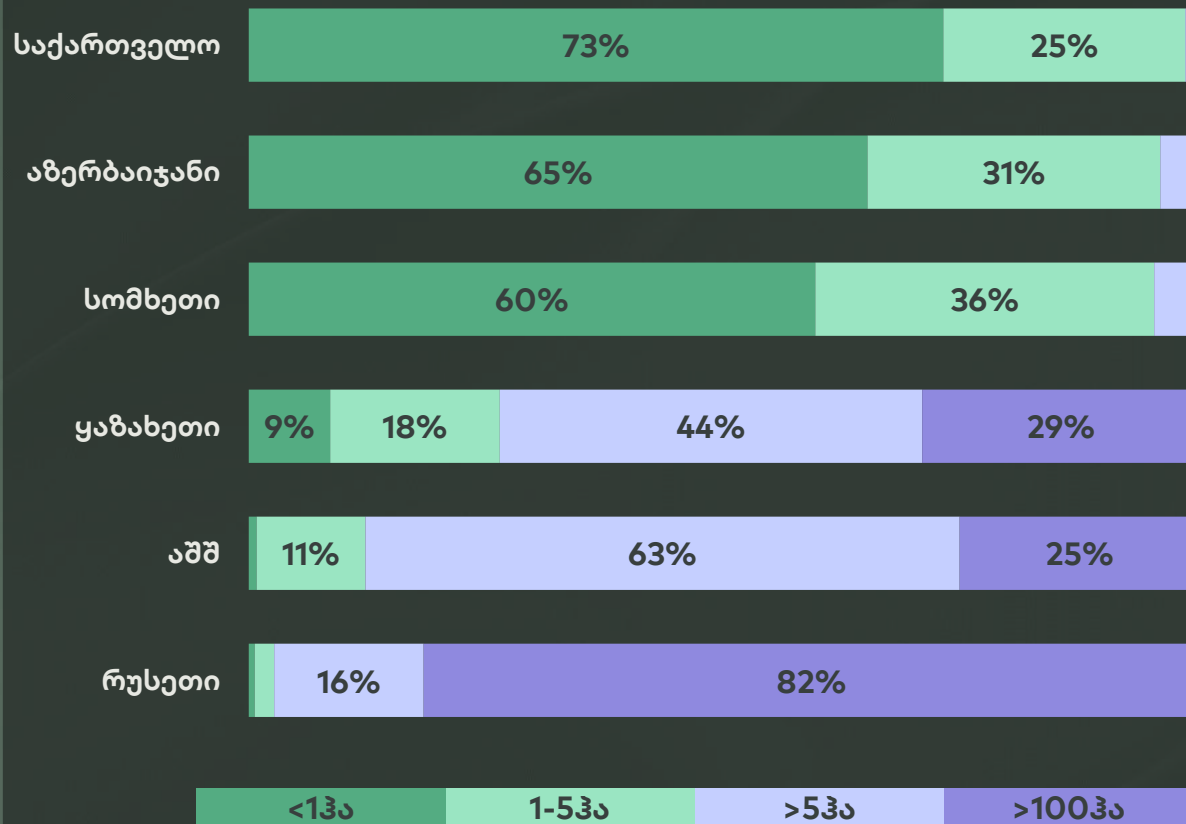
შინამეურნეობების, ბიზნესის და იმპორტის წილი ჯამურ მიწოდებაში, %

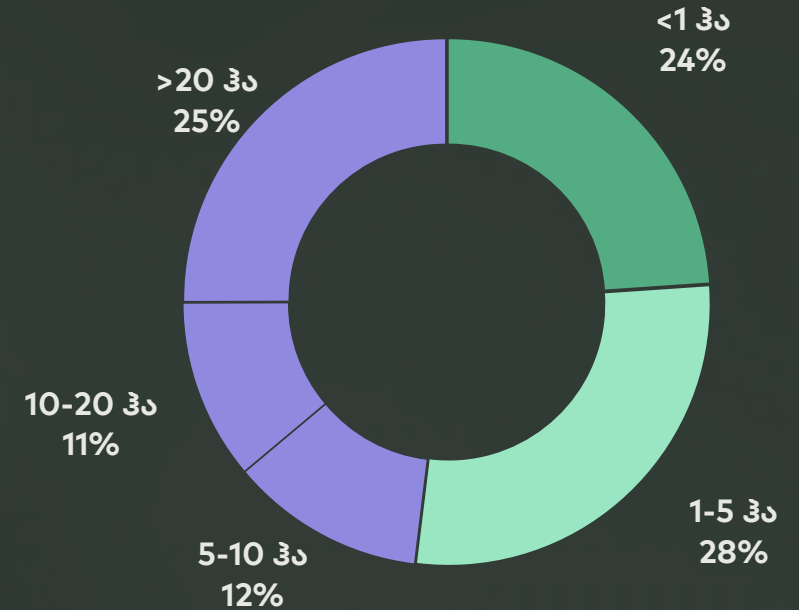

მიწების მნიშვნელოვანი ნაწილი ფრაგმენტირებულია და არაეფექტურად გამოიყენება, რაც სექტორის განვითარების ერთ-ერთ მთავარ შეზღუდვას წარმოადგენს

მეურნეობების რაოდენობა ფერმის ფართობების მიხედვით

საქართველოში მიწის გადანაწილება ფართობების მიხედვით, ჰა

დაბალი კორპორატიზაცია, ცოდნის ნაკლებობა და ტექნოლოგიური ჩამორჩენა საქართველოში მოსავლიანობის შედარებით დაბალ დონეს განაპირობებს

საშუალო მოსავლიანობა, ტონა/ჰა, 2024

ხილი

მარცვლოვნები

ბოსტნეული

სამაცივრე ინფრასტრუქტურის განვითარება ზრდის რეალიზაციის ფასს და ბიზნესის მომგებიანობას

სამაცივრე მეურნეობები, 2025

კამერების
ტევადობა, მ3

295
ათასი

საკუთარი
პროდუქციის წილი

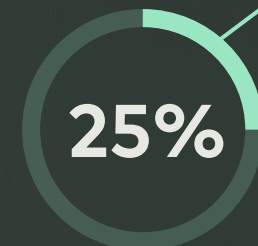
45%

საშუალო
დატვირთულობა

51%

ვაშლის მაგალითი

IRR მაცივარში შენახვის
შემთხვევაში

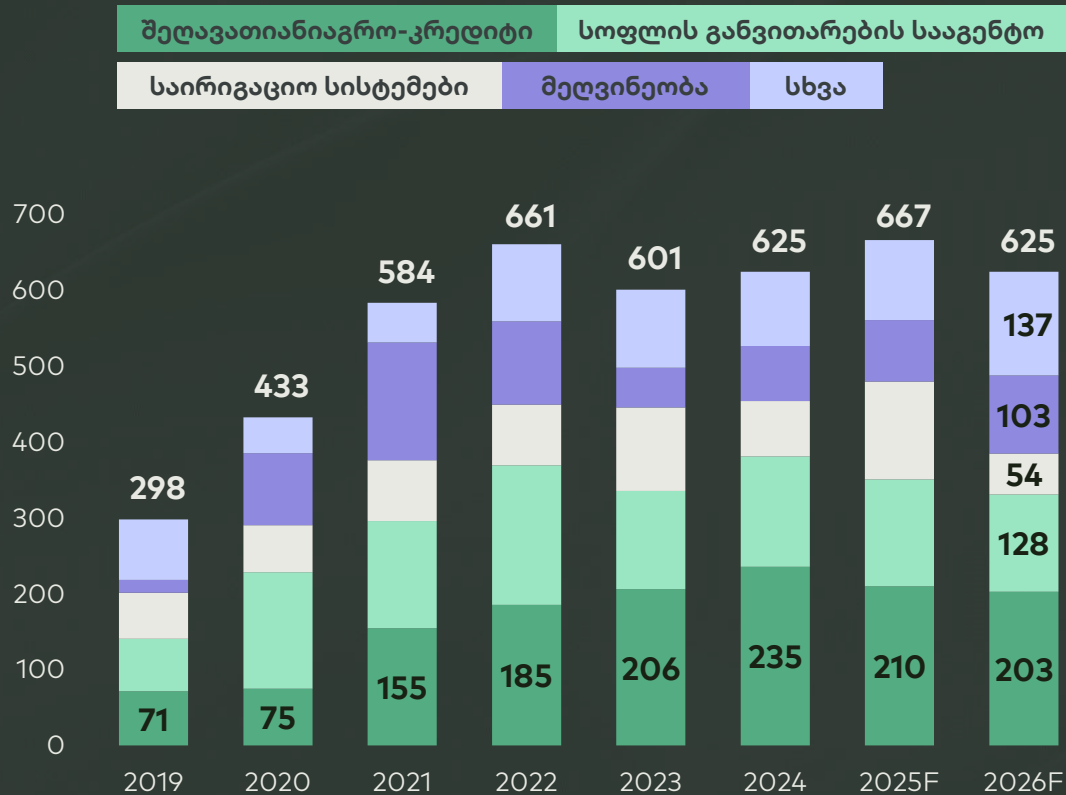

IRR შენახვის გარეშე,
სეზონზე გაყიდვით

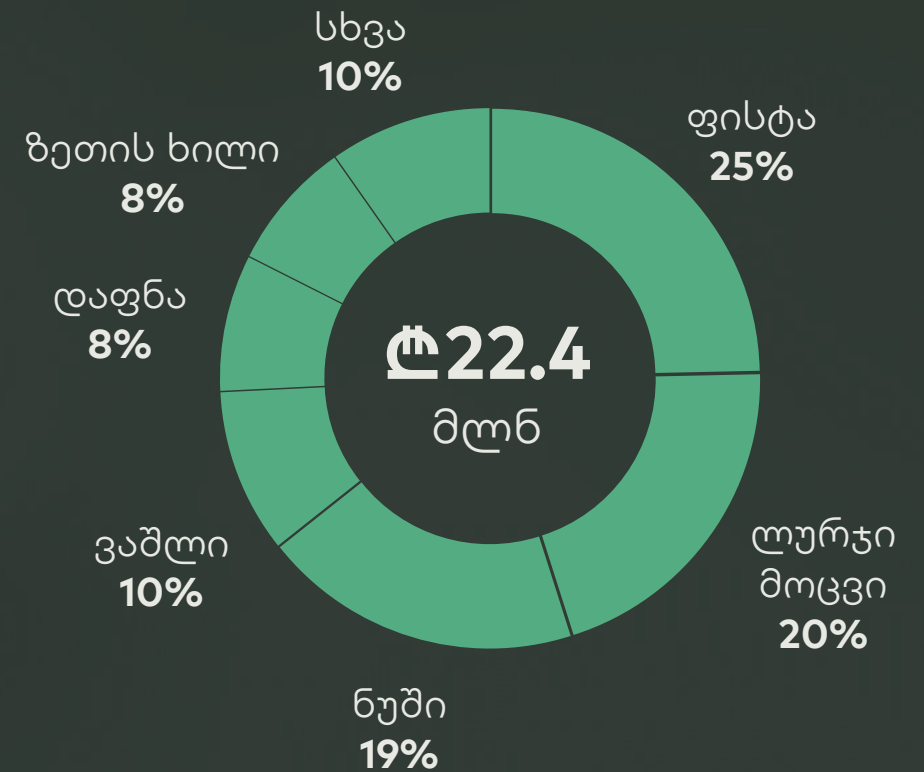

სახელმწიფო პროგრამები მნიშვნელოვან როლს ასრულებს სექტორის ეფექტიანობის ზრდასა და ახალი საექსპორტო შესაძლებლობების განვითარებაში

სახელმწიფო დანახარჯები სოფლის მეურნეობაში, მლნ ლ

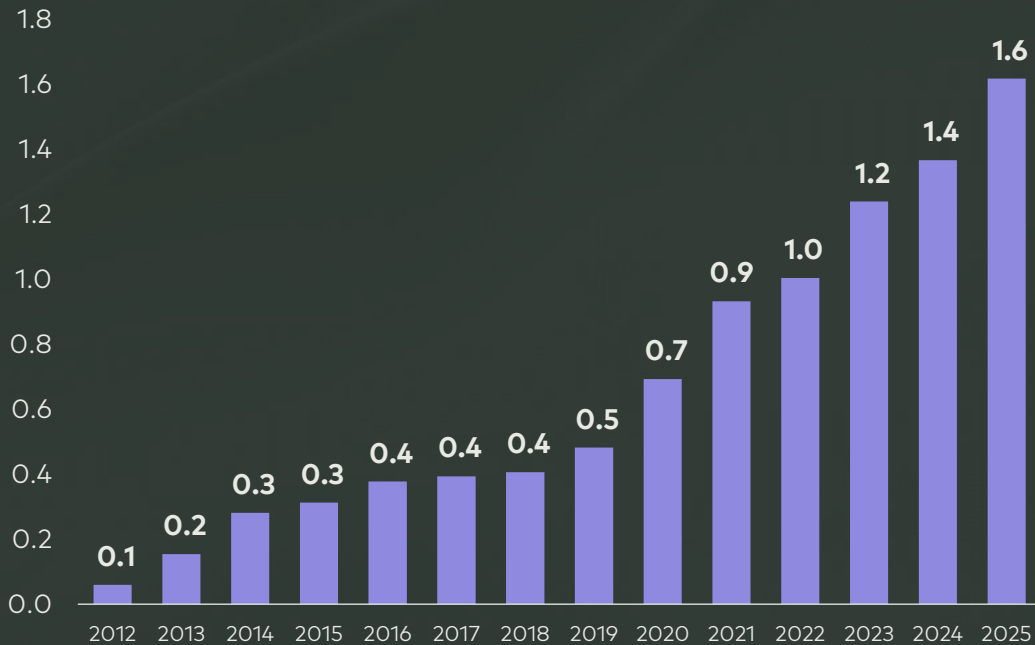
"დანერგე მომავლის" დაფინანსებული ბალები, 2025

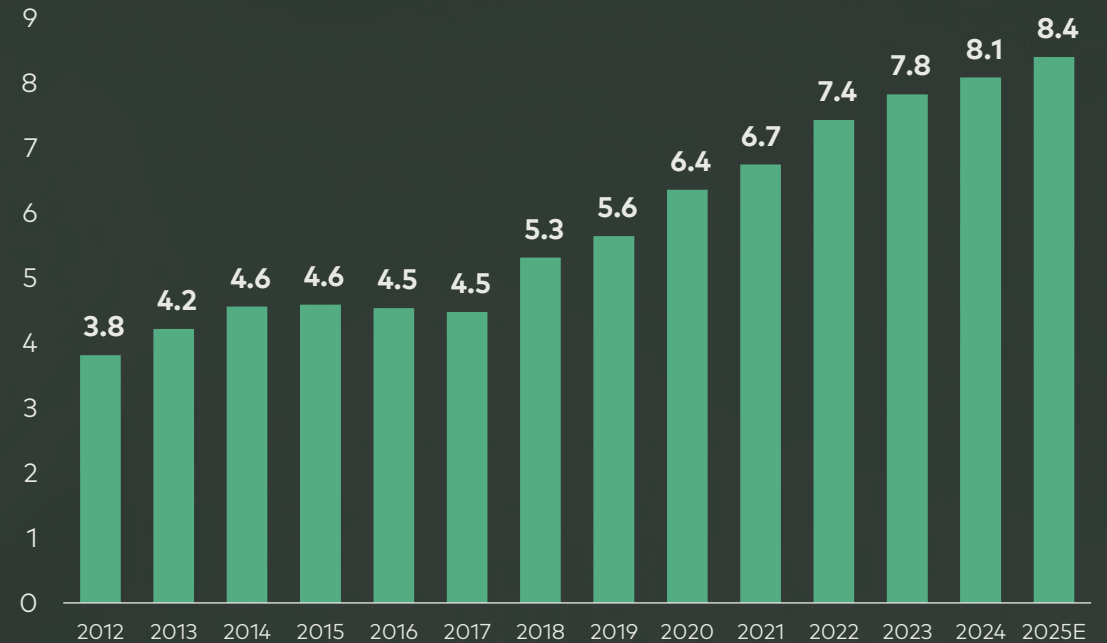

სოფლის მეურნეობის წარმოება 2018 წლიდან გაორმაგდა, რასაც დაკრედიტების ზრდამ შეუწყო ხელი

სოფლის მეურნეობის საბანკო დაკრედიტება მლრდ ₾

სოფლის მეურნეობის მთლიანი გამოშვება მლრდ ₾

სოფლის მეურნეობის განვითარებისთვის მთავარი ამოცანაა პროდუქტიულობის ზრდა და ექსპორტის დივერსიფიცირება

გამოწვევები

დაბალი კორპორატიზაცია

ცოდნის/ მონაცემების ნაკლებობა

დაბალტექნოლოგიურობა

მელიორაცია

კრიზისების მენეჯმენტი

შესაძლებლობები

ახალი საექსპორტო ბაზრების ათვისება

ლოგისტიკის განვითარება

სახელმწიფოს მხარდაჭერა

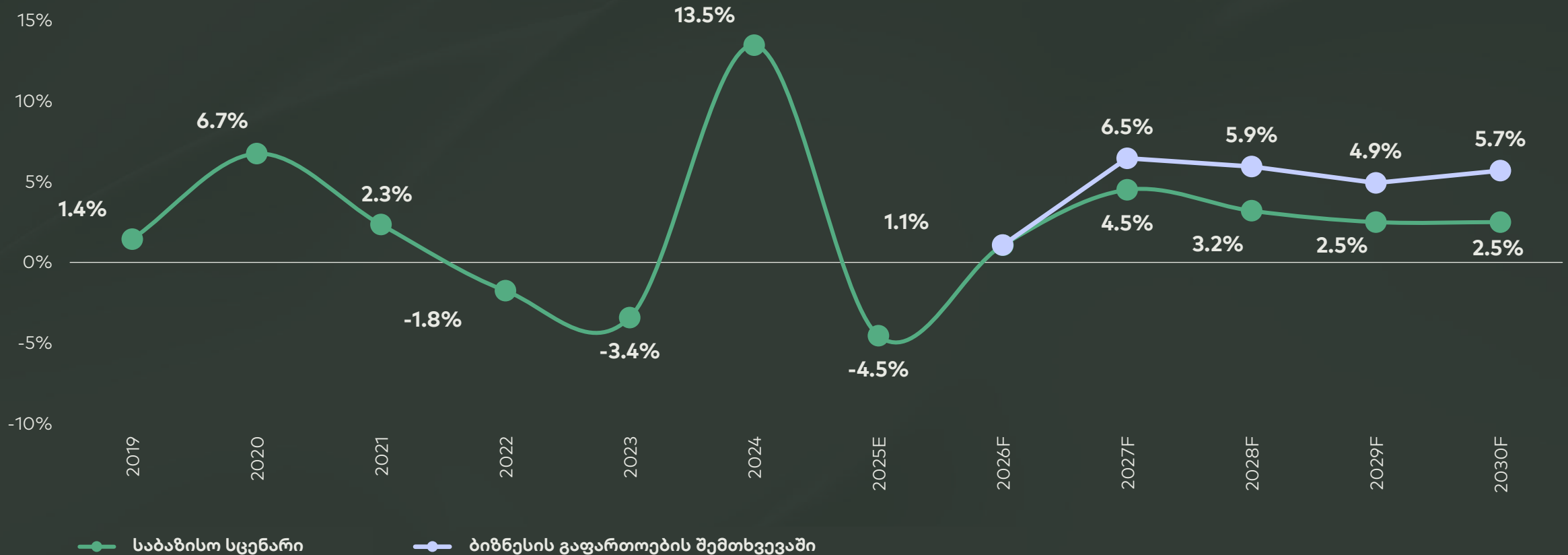
იმპორტის ჩანაცვლება

ვერტიკალური ინტეგრაცია

ბიზნესის გაფართოება და ინვესტიციების ზრდა სოფლის მეურნეობის ზრდის ტემპს გააორმაგებს

სოფლის მეურნეობის სექტორის რეალური ზრდა

გალტ & ტაგარტი

ვჭმენით შესაძლებლობებს

კვლევების დეპარტამენტის უფროსი

ევა ბოჭორიშვილი

evabochorishvili@gt.ge

მთავარი ეკონომისტი

ლაშა ქავთარაძე

lashakavtaradze@gt.ge

სექტორის უფროსი

მარიამ ჩახვაშვილი

mchakhvashvili@gt.ge

უფროსი ანალიტიკოსი

დაჩი მუჯირიშვილი

dmujirishvili@gt.ge

მისამართი: პუშკინის ქუჩა 3, თბილისი, 0108, საქართველო

ტელ: + (995) 32 2401 111

ელ-ფოსტა: research@gt.ge

მნიშვნელოვანი შეტყობინება

ეს დოკუმენტი არის სს "გალტ ენდ თაგარტი" ("Galt & Taggart"), რომელიც არის სს Lion Finance Group ("ჯგუფი") წევრი, საკუთრება და მომზადებულია Galt & Taggart-ის მიერ, მხოლოდ საინფორმაციო მიზნებისთვის და მასში ნახსენები კომპანიებისგან დამოუკიდებლად. ეს დოკუმენტი არ წარმოადგენს რაიმეს ნაწილს და არ უნდა იქნას განხილული, როგორც შეთავაზება ან კლიენტების მოზიდვა ან მოწვევა რაიმე აქტივების ყიდვისთვის ან გაყიდვისთვის, ან გამოწერისთვის და ამ დოკუმენტის არცერთი ნაწილი არ ქმნის საფუძველს კონტრაქტისთვის ან ვალდებულებისთვის და არ შეიძლება განხილული იყოს, როგორც რეკომენდაცია რაიმე მსგავსი ქმედებისთვის.

Galt & Taggart-ის ან რომელიმე სხვა პირის მიერ არ მომხდარა რაიმე რწმუნების, გარანტიის ან ვალდებულების წარდგენა ან აღება, აშკარად გამოხატულის ან ნაგულისხმევის, და ამ დოკუმენტს არ აქვს პრეტენზია მასში არსებული ინფორმაციის უტყუარობაზე, სისწორეზე და ამომწურავობაზე (და იმაზე, რომ რაიმე ინფორმაცია არ არის გამოტოვებული ამ დოკუმენტიდან) და არ შეიძლება მასზე დაყრდნობა. ეს დოკუმენტი არ უნდა განიხილებოდეს, როგორც ბაზრების, ინდუსტრიების და/ან კომპანიების სრული აღწერა, რომლებიც მასში არის ნახსენები. ამ დოკუმენტის არცერთი ნაწილი არ წარმოადგენს სამართლებრივ, საინვესტიციო, ბიზნეს ან საგადასახადო რჩევას, წარსულის ან მომავლის მიმართ, Galt & Taggart-ის მხრიდან. Galt & Taggart-ი პასუხისმგებლობას არ იღებს ნებისმიერ ვალდებულებაზე რაიმე ზიანის ან ზარალის მიმართ, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას, პირდაპირ ან ირიბად, ამ დოკუმენტის ან მისი შინაარსის რაიმე გამოყენების შედეგად, ან რაიმენაირად უკავშირდებოდეს ამ დოკუმენტს, ან რაიმე ქმედების, ან უმოქმედობის შედეგად რომელიმე მხარის მიერ, ამ დოკუმენტის საფუძველზე. ინვესტიციები (ან მოკლევადიანი გარიგებები) განვითარებად ბაზრებზე დაკავშირებულია მნიშვნელოვან რისკთან და მერყეობასთან და შეიძლება არ იყოს ყველასთვის შესაფერისი.

ამ დოკუმენტის მიმღებმა პირებმა უნდა მიიღონ საკუთარი საინვესტიციო გადაწყვეტილებები, რომლებიც მათ მიაჩნიათ სწორად, მათ საკუთარ ამოცანებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე დაყრდნობით. ამ დოკუმენტში არსებული ინფორმაცია ექვემდებარება შემოწმებას, სრულყოფას და ცვლილებას შეტყობინების გარეშე და Galt & Taggart-ს არ აქვს რაიმე ვალდებულება ამ დოკუმენტში არსებული ინფორმაციის განახლების ან აქტუალურობის შენარჩუნების მიმართ. Galt & Taggart-ის მიერ არ გაცემულა რაიმე რწმუნება ან გარანტია, აშკარად გამოხატული ან ნაგულისხმევი ამ ინფორმაციის სისწორესთან და ამომწურავობასთან დაკავშირებით.

ამ დოკუმენტში მოწოდებული ინფორმაცია და გამოთქმული მოსაზრებები ემყარება ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო გამოცემის თარიღისთვის და წარმოადგენს მხოლოდ Galt & Taggart-ის შიდა კვლევის ნაწილს. მოსაზრებები, პროგნოზები და შეფასებები, რომლებიც მოცემულია მასში, მიღებულია მესამე მხარის წყაროებიდან, რომლებიც მიჩნეულია სანდოდ და კეთილსინდისიერად, და შეიძლება შეიცვალოს შეტყობინების გარეშე. მესამე მხარის პუბლიკაციები, კვლევები და გამოკითხვები ზოგადად აჩვენებს, რომ ამ დოკუმენტში მოცემული ინფორმაცია მიღებულია წყაროებიდან, რომლებიც მიჩნეულია სანდოდ, მაგრამ არ არსებობს ამ მონაცემების სისწორის და ამომწურავობის გარანტია.